

número 16

Octubre 2022

L'illa dels LLIBRES

REVISTA D'ACTUALITAT LITERÀRIA

Reportatge
10 anys de "Victus"

Svetlana Aleksiévitx ,
Premi Internacional
Catalunya

ASA LARSSON
L'últim ball amb
Rebecka Martinsson

Especial Premio Planeta

Continguts

04

6

12

03

Svetlana Aleksievich,
Premi Internacional
Catalunya

04

Luz Gabás s'endú el
Premio Planeta amb
"Lejos de Louisiana"

07

La confessió de
Cristina Campos,
finalista del Premio
Planeta

10

Annie Ernaux,
guanya el Premi
Nobel de Literatura
2022

12

ASA LARSSON
L'últim ball amb
Rebecka Martinsson

Aquest mes d'octubre es commemora el desè aniversari de la publicació de la novel·la "Victus" d'Albert Sánchez Piñol. Un mes, que hem conegut també el nom de l'escriptora guardonada amb el premi Nobel de Literatura. Enguany el premi ha viatjat fins a França de la mà de l'escriptora Annie Ernaux.

Svetlana Aleksievich ha rebut el Premi Internacional Catalunya i Luz Gabás ha estat guardonada amb el Premio Planeta 2022, però la cerimònia de lliurament del guardó va triomfar el discurs de la finalista Cristina Campos.

En aquest nou lliurament de la revista comptem amb les confessions de Martí Gironell a l'espai El Diván de L'Illa dels Llibres. Finalment, l'escriptora Asa Larsson s'acomiada del seu personatge Rebecka Martinsson amb qui ha comptat sis novel·les.

Jordi Milian

Director de L'Illa dels Llibres

15

Reportatge 10 anys
de "Victus"

18

El Diván de L'Illa amb
Martí Gironell

Svetlana Aleksíevitx

“Fa trenta anys que escric l’enciclopèdia de la maldat”

L'escriptora bielorussa i Premi Nobel de Literatura ha estat guardonada amb el Premi Internacional Catalunya i afirma que “com a escriptora, treballaré encara per a fer aquest món millor”.

Guardonada amb el Premi Nobel de Literatura 2015, els membres del jurat Premi Internacional Catalunya han valorat “la constància de Svetlana Aleksíevitx, des de 1985 fins al present, en la recopilació dels testimonis individuals de l'àmbit rus, i la revelació, a través de la narració literària, de les veritats amagades darrere del que ella mateixa ha caracteritzat com a “vel de banalitat”.

L'escriptora, nascuda a Bielorússia l'any 1948, viu actualment com a exiliada a Berlín després mostrar públicament les seves desavinences i crítiques al govern de Lukaixenko.

Des de “La guerra no té cara de dona” fins a “La fi de l'home roig”, Svetlana Aleksíevitx s'ha aproximat a la vida real del món soviètic i post-soviètic, composant, a través de mil detalls psicològics, materials, documentals, i, potser el més subtil, poètics, un mirall en el qual cal que ens emmirallem, no solament l'“home roig”, sinó tota la humanitat”. El jurat també s'ha preuat i agraït la valentia de la seva defensa de les llibertats a Bielorússia i arreu sempre a favor dels més indefensos, com en aquest moment, a la guerra a Ucraïna.”

“Durant la meua vida he mirat els ulls de la maldat”

En el seu discurs, **Svetlana Aleksíevitx** ha destacat “Fa trenta anys que escric l'enciclopèdia de la maldat” assegurant que “El meu camí no ha estat fàcil perquè durant la meua vida he mirat els ulls de la maldat, la maldat feta pel bolxevisme, pels soviètics, i he vist que em falten paraules”. Una maldat, segons l'autora “pot ser no només horrible, pot ser també molt astuta, bella i atractiva”. Sobre la maldat ha assegurat que amb el temps “Jo he entès que en la cultura humana no hi ha moltes paraules que ens ajuden a explicar la bellesa, però si pensem en la maldat, la humanitat en sap molt d'aquest tema.” Durant la seva intervenció la Premi Nobel de Literatura ha avançat que està “escrivint un llibre de **l'home roig**”, perquè veig aquest **“home sovièticus”** encara està viu. Als anys noranta, pensàvem que havien

Margarita Kabakova

aconseguit la victòria i la llibertat, però veig que encara tindrem i viurem moltes llàgrimes”. Assegura que “Encara viurem el feixisme rus i el nacionalista i encara veurem moltes desgràcies que passaran al nostre poble”.

“Treballaré per fer aquest món més perfecte”

Aleksíevitx ha confessat que abans de marxar del seu país “Vaig deixar dos manuscrits a casa un era sobre l'amor i la relació d'homes i dones i un altre manuscrit sobre la mort”. Afirma que “el món no és perfecte i com a escriptora treballaré per fer aquest món més perfecte i fer cadascú de nosaltres més forts.”

“La dictadura, per molt forta que sigui no ens podrà vèncer”

Sobre ella, recorda que “Jo no soc l'escriptora de catàstrofes i estic intentant reunir la força de les persones”. Vaticina que “ens esperen moltes desgràcies, Ucraïna no només defensa el seu territori, està defensant a Polònia i les Repúbliques bàltiques també”.

Svetlana Aleksíevitx afirma que “10 anys de propaganda han fet això. La gent ha deixat de pensar, i ha estat molt fàcil agafar l'elit del poble rus i enviar-la a l'estranger. Si la propaganda continua funcionant, potser el poble rus no canviarà”. En la roda de premsa anterior al lliurament del premi també confessava “Jo escolto les veus, els testimonis. Les

escolto i intento crear art”.

Sobre Putin, “veig que Putin està amb el dit sobre el botó nuclear i nosaltres hem de fer-nos forts, perquè la dictadura, per molt forta que sigui, no ens podrà vèncer”. Sobre la guerra vaticina “Crec que Ucraïna guanyarà, això és força evident perquè crec que els dictadors no poden vèncer perquè hi ha el factor temps, que està en contra d'ells. Però no sé quant durarà tot això”.

Finalment, ha destacat que “L'ésser humà és més fort i està destinat a no morir simplement en el pont de Crimea”.

Svetlana Aleksíevitx és considerada la creadora del seu propi gènere literari, la “novel·la de veus”, amb la qual dona veu als veïns i veïnes per explicar la història de l'antiga Unió Soviètica i dels actuals estats que van formar-ne part, des de la Segona Guerra Mundial fins avui dia. Els seus llibres han estat traduïts a més de trenta idiomes, han estat la base per a una dotzena d'obres teatrals i s'han fet documentals de més de vint dels guions que ella ha escrit durant els darrers anys. Alguns dels títols són La guerra no té rostre de dona (1985), Els nois de zinc (1991) Captius de la mort (1993), Veus de Txernòbil (1997), El temps de segona mà. La fi de l'home vermell, “Últims testimonis, i “Època de desencant. El final de l'home sovièticus” (2013). L'editorial **Raig Verd** amb l'editora **Laura Huerga** s'ha encarregat de publicar en català l'obra d'Aleksíevitx. Aquest octubre publica una versió revisada de “Temps de segona mà. La fi de l'home roig”.

Luz Gabás s'endú el Premio Planeta amb "Lejos de Lousiana"

L'escriptora aragonesa, autora de "Palmeras en la nieve" obté el guardó amb una novel·la històrica ambientada al segle XVIII. Cristina Campos ha estat proclamada finalista amb la novel·la "Històrias de mujeres casadas".

Luz Gabás ha brillat en la 71a edició del Premio Planeta amb la novel·la **"Lejos de Lousiana"**, una obra ambientada a finals del segle XVIII, la colònia francesa de Louisiana passa a mans espanyoles, on diferents ètnies i cultures conviuen en un equilibri difícil. Una època convulsa que serveix d'escenari a una gran història d'amor entre un indi i una súbdita francesa.

A "Lejos de Lousiana", Gabás ens ofereix una història d'amor en temps colonials, que l'autora defineix com "Una història d'amor infrangible en temps convulsos i de molts canvis. També és una història d'amistat, de lleialtat i traïció." Una obra que "tracta sobre les relacions familiars, de patiment i esperança, però sobretot d'un tema que m'obsessiona: com és la tensió entre la passió i la raó". Defineix

com "Una novel·la sobre la vida, que és com un riu que en ocasions flueix manso i en altres ocasions es desborda inundant tot al seu pas".

L'autora ha dedicat tres anys a la documentació i escriptura de la novel·la, especialment durant la pandèmia que li va dedicar tot el temps necessari per finalitzar l'obra. L'escriptora confessa que "Vaig escriure aquesta novel·la durant la pandèmia i durant tres anys difícils per a mi, i vaig recordar la frase aragonesa "sin reblar", sempre endavant, sense flaquejar, sense cedir al desànim, com el freixe que simbolitza el renaixement, la reencarnació i la immortalitat". Per aquest motiu "Lejos de Lousiana" és una història "sobre l'esforç i la fortalesa necessària per seguir endavant en temps d'incerteses, malalties i de guerra".

"Lejos de Lousiana", com a tot novel·la històrica suposa un gran repte "per aconseguir l'equilibri entre la part històrica i la literatura, que és el gran repte per a qualsevol autor de novel·la històrica" ha declarat l'autora en la roda de premsa posterior al lliurament del premi.

Luz Gabás és escriptora i també va ser alcaldessa de la població de Benasc. És autora de les novel·les *Palmeras en la nieve*, *Regreso a tu piel*, *Como fuego en el hielo* i *El latido de la tierra*.

Per la seva banda, Cristina Campos ha estat l'autora finalista amb la novel·la "Història de mujeres casadas". Campos és autora de la coneguda novel·la "Pan de limón con semillas de Amapola".

Sobre la novel·la finalista, després de vint anys de matrimoni, l'amant imaginari amb qui sempre havia somiat la protagonista es fa realitat. Ella i les companyes de treball recorren tots els temes relacionats amb la feminitat, la sororitat, el poder de l'amor i l'honestat.

"Història de mujeres casadas" s'inicia amb tres dones de la que es coneixen en un entorn laboral, un inici que "em serveix per a dissecar la història dels seus matrimonis, però també la intimitat femenina i el desig" ha declarat l'escriptora". La novel·la transcorre per Barcelona, Bson i Formentera l'any 2018.

El Museu Nacional d'Art de Catalunya ha estat l'escenari del Premio Planeta que com cada any se celebra el 15 d'octubre, coincidint amb el dia de santa Teresa, en honor de la dona del fundador del grup editorial.

El lliurament del Premio Planeta s'ha celebrat en durant el transcurs del tradicional sopar literari amb la presència d'un miler de personalitats del món cultural, polític i social que han passat per la catifa blava davant de l'atenta mirada de fotògrafs i premsa.

Entre les personalitats destacaven la presència del ministre de Cultura Miquel Iceta, la ministra d'Educació Pilar Alegria, la vicepresidenta Yolanda Díaz, el ministre d'Universitats Joan Subirats, l'alcalde de

Barcelona, Ada Colau i la consellera de Cultura Natàlia Garriga.

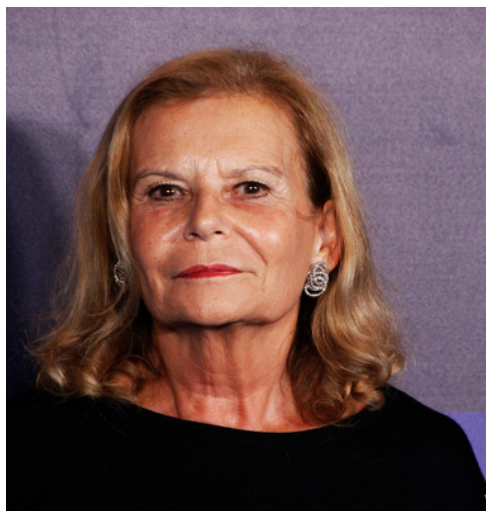
Autors com Víctor del Árbol, Dolores Redondo, Javier Sierra, Carmen Mola, Care Santos, Najat El Hachmi, Nativel Preciado, Manuel Vilas, Carme Riera han format part de la nòmina d'escriptors present a la gala del Premi Planeta.

Enguany, rècord de participació amb 846 obres presentades al guardó literari més ben dotat econòmicament amb un milió

d'euros per la novel·la guanyadora i 200.000 euros per la finalista.

El jurat d'aquest any està format per José Manuel Blecua, Fernando Delgado, Juan Eslava Galán, Pere Gimferrer, Carmen Posadas, Rosa Regàs i Belén López.

La confessió de Cristina Campos, finalista del Premio Planeta que val la pena llegir

L'ESCRITORA VA DIRIGIR UNA PART DEL SEU DISCURS A LA MINISTRA D'EDUCACIÓ DEMANANT UN ESPAI A LES ESCOLES PER POTENCIAR LA CREACIÓ

Ovació dels assistents de la cerimònia de lliurament del 71è Premio Planeta 2022 a les paraules finals del discurs de la finalista del Premio Planeta, Cristina Campos.

L'autora va dirigir el seu missatge a la ministra d'Educació Pilar Alegria, després de confessar que va ser "una nefasta estudiant, quan estudiava segon de BUP em van fer fora de l'escola per haver suspès Física i Química, Matemàtiques i català". L'autora ha assenyalat que va aprovar el castellà amb un "cinc pelat".

Campos ha recordat que "tinc tres fills a qui ajudo a estudiar. Avui en dia tot ha canviat, però es continua premiant la capacitat de memoritzar i no existeix un espai per a la creació". Ha recordat que "creant també es pot aprendre, perquè crear és relacionar i això és molt important i ho explico a la meua novel·la".

Finalment, ha advertit que si hi ha una mare o un pare que el seu fill o filla havia suspès tres o quatre assignatures "no es desesperin, perquè qui sap si aquest nen o nena descarriat, potser trenta anys més tard, acabi sent

finalista del premi Planeta".

Cristina Campos ha estat l'autora finalista amb la novel·la "Història de mujeres casadas". Campos és autora de la coneguda novel·la "**Pan de limón con semillas de Amapola**".

El vídeo amb les declaracions penjat a

l'Instagram de L'Illa dels Llibres el 16 d'octubre acumula **més d'un milió i mig de reproduccions** i s'ha convertit en un vídeo viral arribant també a més d'un **milió de comptes d'Instagram diferents**. La reproducció del vídeo també ha provocat comentaris i debat sobre el sistema d'ensenyament a les escoles.

Fernando Preto

“Vaig saber que havia estat desqualificat del Premio Planeta abans de saber que era finalista”

El dia abans del lliurament del Premio Planeta 2022, el nom de Fernando Preto va ser un dels grans protagonistes.

El jurat del Premio Planeta va decidir eliminar de les deu novel·les finalistes, “La niña del castillo de los almendros en flor”. L’obra incomplia les bases del guardó perquè no era original ni inèdita, segons paraules de José Crehueras, president del Grupo Planeta.

El grup editorial es va adonar de l’errada dos dies abans del lliurament del premi i després de fer-se oficial les deu novel·les finalistes.

L’illa dels Llibres ha entrevistat al seu autor, que ha comentat els motius de la desqualificació. Malgrat tot, es considera afortunat que la seva obra hagi aconseguit ser finalista entre les més de vuit-centes obres presentades.

Per què vas decidir presentar-te al Premio Planeta?

Aquesta pregunta és fàcil de respondre. No és un somni per a qualsevol escriptor novell guanyar aquest premi?

Pensaves en tenir possibilitats de ser finalista?

No, mai. El fet de presentar-me va ser una excusa per somiar amb l’experiència.

Com vas rebre la notícia que la novel·la era finalment eliminada de les finalistes?

És curiós, però com que no creia que la meua novel·la fos seleccionada, no vaig parar gaire atenció a la data de publicació dels finalistes. Vaig saber que estava desqualificat del Planeta abans de saber que era finalista.

Els motius de la desqualificació per part de Planeta van ser que la novel·la ja havia estat publicada anteriorment. Quina explicació et va donar l’organització?

Aquesta mateixa. Que s’havien adonat tard que estava autopublicada a Amazon. Jo mai m’havia presentat a un concurs literari, i no vaig entendre bé les bases. Mai vaig imaginar la incompatibilitat de presentar la meua obra que amb tant d’afecte, treball i esforç havia escrit, amb què estigués publicada en la plataforma. És cert, que ara després del que ha succeït, sí que soc capaç d’entendre la incompatibilitat... però abans no.

Què vas pensar quan t’ho van comunicar?

Vaig pensar que era una llàstima òbviament, i vaig desitjar haver comprès correctament les bases i m’hagués esperat per a autopublicar-la. Però haig de reconèixer que la notícia va tenir un caire agredolç, ja que vaig saber haver quedat en el top ten d’entre gairebé 900 obres, alhora que era desqualificat.

Sembla ser que al jurat li va agradar molt la teua novel·la.

Sí, no crec que resulti fàcil desbancar a més de 830 obres procedents de tot el món i d’escriptors professionals de renom. Això em fa pensar que va haver de tenir bona acceptació per part del jurat.

Et sorprèn el fet que Planeta no haguessis comprovat abans, tenint en compte que no estava signada amb pseudònim, si s’havia publicat?

Realment no. Tendim a deïficar constantment a les organitzacions i empreses importants, i ens oblidem que qualsevol d’aquestes està composta per éssers humans que tenen el dret d’equivocar-se. Jo mateix m’equivoco diàriament. A més, vivim tots un dia a dia d’última hora, la nostra vida es resumeix en un constant dead line, ens falten hores al dia pe complir amb les nostres tasques. És lícit pensar que se’ls tirés el temps

damunt i haguessin d’agilitzar el procés per a complir amb la data de publicació dels finalistes. D’altra banda, la transparència i la innocència de l’ocorregut, els portaria a pensar, potser de manera inconscient, que era impossible que una obra sense pseudònim i amb el títol real incomplís les bases del concurs d’una manera tan evident. Aquests degueren ser sens dubte, les baules principals de la cadena de successos que expliquen l’ocorregut.

“La niña del castillo de los almendros en flor” és la teua primera novel·la. Com va sorgir?

El punt de partida va ser el meu inici en la meua professió. Treballa en el sector hotelier des de fa quinze anys, i la meua primera experiència en un hotel de luxe en el centre de Sevilla es convertiria aviat en l’escenari de les fantasies d’un jove escriptor. Per descomptat, en qualsevol hotel ocorren mil anècdotes per a escriure un llibre, però en el sector del luxe el nivell d’excentricisme resulta molt enriquidor per a la imaginació.

És una novel·la autopublicada. Vas intentar abans de publicar-la presentar-la a alguna editorial?

La veritat és que no. Havia sentit i llegit el difícil que resulta que et prenguin de debò quan ets desconegut. Qui sense conèixer-te de res té tant temps com per a llegir-se sis-centes pàgines per a determinar si alguna cosa és bona o no?. Vaig decidir publicar-ho a Amazon perquè els meus amics i família tinguessin accés a ell, i somiar amb fer promoció orgànica des de les meves xarxes socials.

Creus que ara tindràs algunes portes obertes per a entrar en una editorial?

Després de l’ocorregut, per què no? Al cap i a la fi, estem parlant d’una obra que abans de ser desqualificada, va ser aspirant al premi literari més rellevant del país i amb major dotació econòmica del món.

La novel·la està ambientada a Sevilla i en un hotel, dos escenaris que coneixes molt bé.

És cert que Sevilla és la meua ciutat natal i on actualment visc, però que la major part de la meua joventut ha transcorregut gràcies a la meua professió, en altres destins i països del món. Si et soc sincer,

he hagut de descobrir moltes coses de la meua ciutat abans de llançar-me a descriure-la en la novel·la.

Com definiries “La niña del castillo de los almendros en flor”?

És un thriller realista contemporani amb molta càrrega emocional. Soc un amant del suspens, l'acció, i l'erotisme. Tenia clar que la meua novel·la seria una fusió de tot l'anterior.

La novel·la va ser publicada el 21 de juliol de 2021. Quina resposta ha obtingut per part dels lectors?

Totes les ressenyes publicades, així com comentaris de persones desconegudes que han llegit l'obra són excel·lents. Han arribat a comparar-me amb escriptors molt famosos de renom. Crec que la paraula que més es repeteix en les opinions que rebut és “enganxa”.

Quins autors admires o segueixes?

Molts... Però em declaro fan incondicional d'autors nacionals com Dolores Redondo, Carlos Ruíz Zafón, Alfonso de Ussía; i d'internacionals autors com Ken Follett, Dan Brown, Stieg Larsson...

Com et definiries com a escriptor?

Actual, atrevit, intrèpid i molt curiós.

Et tornaràs a presentar al Planeta?

Per què no? No podria dir en cap cas que l'experiència hagi estat negativa, i ells mateixos m'han convidat a presentar-me l'any vinent.

Tens nova novel·la en camí?

Podria dir que s'està cuinant...

Annie Ernaux, guanya el Premi Nobel de Literatura 2022

Annie Ernaux, nascuda a Lillebonne, l'1 de setembre de 1940) és una escriptora francesa. Té 82 anys i és Catedràtica i professora de letres modernes. L'escriptora s'endú els 950.000 euros del premi, el més ben dotat a la trajectòria literària més ben dotat econòmicament. El jurat ha decidit concedir-li el Nobel de Literatura per “pel coratge i l'agudesia clínica amb la qual descobreix les arrels, els distanciaments i les restriccions col·lectives de la memòria persona”.

Annie Ernaux és autora d'una vintena de novel·les, la majoria de caire autobiogràfic. Va publicar la seva primera novel·la el 1974, “Les armoires vides”, i va guanyar el premi Renaudot amb La place el 1984. Amb “Els anys” va guanyar-se el reconeixement unànim de crítics i lectors.

A més del Premi Nobel de Literatura també ha rebut els premis de la Llengua Francesa (2008), Marguerite Yourcenar (2017) i Formentor (2019) pel conjunt de la seva obra. Angle editorial ha publicat en català les obres “Pura passió”, “Els anys”, “L'esdeveniment” i “Memòria de noia”.

Les editorials Tusquets, Cabaret Voltaire han publicat bona part de la seva obra en castellà amb els títols “Los años”, “La mujer helada”, “El uso de la foto”, “Pura pasión”, “Mira las luces, amor mio”, “El acontecimiento”, “La vergüenza”, “Memoria de chica”.

Enguany el nom d'Annie Ernaux estava entre els favorits compartint llista amb autors com Michel Houellebecq, Liudmila

Ulítskaya, Annie Ernaux, Ngugi wa Thiong'o, Jon Fosse, Karl Ove Knausgård, Margaret Atwood, Chimamanda Ngozi Adichie i Salman Rushdie.

La mitjana d'edat dels escriptors i escriptores que van ser guardonats amb el Nobel és de 65 anys. El més jove va ser Rudyard Kipling rebent el premi amb 47 anys l'any 1907 i Doris Lessing amb 88 anys va ser l'autora amb més edat en rebre el guardó.

“D’escriure i altres aventures”, per Núria Pradas

L'escriptora reflexiona sobre el moment de la publicació d'una nova novel·la

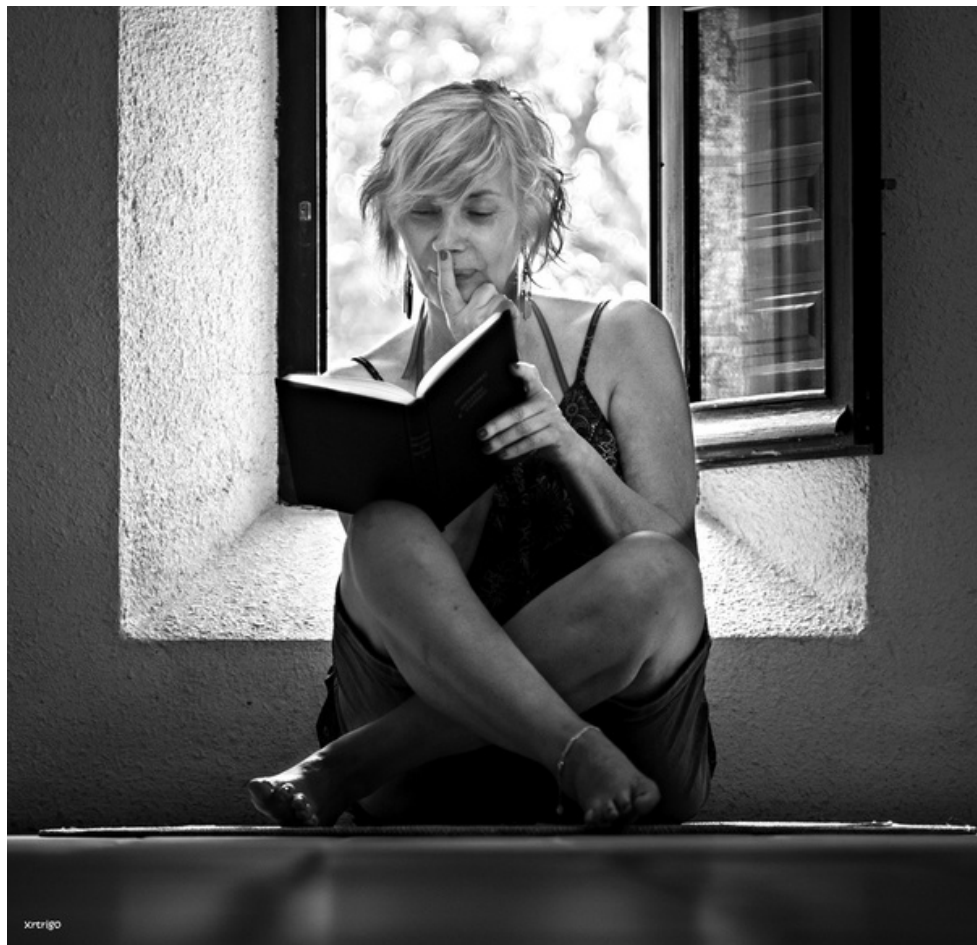
Escriure és una aventura.

Ho és des del principi; comencem a viure l'aventura abans que la llavor d'una pròxima novel·la germini. Idees que van prenent forma; personatges que sorgeixen lentament, sense fer soroll, d'entre les ombres de la imaginació de l'autor i prenen cos. Es vesteixen. Creixen. O no.

En aquesta primera etapa, els autors ens preguntem si el que està germinant dins nostre arribarà a bon port. Primer interrogant. Ens submergim en la idea, en la documentació, en les primeres sinopsis, sense saber massa cap a on anem. O, simplement, si anem a algun lloc.

Aquesta aventura que emprenem confiats, gairebé a cegues, ha de conviure, és clar, amb el negoci del llibre. Hem d'implicar els editors en aquesta aventura que neix i ells, com nosaltres els autors, comencen a viure l'aventura incerta. Comencen a enamorar-se de la història; dels personatges. Es llegeixen mil i una sinopsis, a vegades, amb paciència infinita.

Tant ells, els editors, com els autors, podem veure la cosa molt clara. Podem pensar que aquella història

serà la bomba. Que ho petarà. I, sovint, resulta que no. Que no funciona. I ens permetem tots plegats plorar el fracàs una mica, fins que ens enfoquem amb la propera aventura, esperant que aquesta ens redimeixi i es converteixi en una aventura reeixida.

A punt de viure la publicació de la meva nova novel·la, La vida secreta de la Sylvia Nolan, torno a rumiar en

tot això. El cap em va ple de paraules i imatges: aventura, èxit, fracàs, llibres, lectors, editors, vendes.

No vull pas oblidar, però, que sovint on trobem el goig de l'aventura és en el camí que recorrem abans d'arribar a port. I aquest camí, el de la creació, és, us ho puc assegurar, el gran premi de la meva vida.

Åsa Larsson

“Recuperar el personatge de Rebecka Martinson ha estat com fer reviure un matrimoni mig mort”

www.illadelsllibres.com

L'escriptora sueca s'acomiada del seu personatge amb “Els pecats dels pares”, el sisè i últim lliurament de la sèrie.

Asa Larsson s'acomiada de **Rebecka Martinson** en una carta final en forma d'epíleg on diu “Jo et vaig crear. I després em vas crear tu a mi. Ens has alimentat a mi als meus fills, m'has donat unes amistats i unes relacions que no hauria somiat mai que tindria quan vaig començar a escriure sobre tu”. L'escriptora sueca mostra el seu agraïment “gràcies per tot aquest temps, Rebecka, noia. Gràcies per ser tan tenaç. Per no deixar-ho córrer, i mira que t'he fet la punyeta de vegades. La teva tossuderia ha estat alhora la teva força i la teva feblesa, i jo m'he aficionat a les teves rareses, la teva meticulositat, la teva habilitat amb els animals i amb els ancians, i la teva capacitat de construir relacions profundes i una vida molt bonica encara que tu mateixa t'hagis sentit tan malaurada. Una vida amb massa pèrdues. Igualment pot funcionar”.

Han passat nou anys de la publicació de “**El sacrifici a Moloc**”, la darrera novel·la. Una espera massa llarga pels seguidors de l'escriptora sueca, que amb humor assegura que durant tot aquest temps no he estat en un centre de rehabilitació ni cap lloc semblant”.

DEIXAR-HO TOT PER FOMENTAR LA LECTURA ENTRE ELS JOVES

Quan ja havia iniciat l'escriptura de la novel·la “**Els pecats dels pares**” (Columna/ Seix Barral) confessa “em vaig adonar que el meu fill amb onze anys deixat em vaig preguntar per què”.

Buscant les causes va parlar també amb els amics del seu fill “Em vaig interessar en el fet de com nens de la seva edat de cop i volta deixen de llegir”. Llavors, Larsson va “pensar que calien publicar llibres de

literatura infantil especialment dirigits a nens de la seva edat. Durant aquest temps he escrit de llibres de la sèrie infantil PAX i també he escrit per a la televisió”.

Quan va iniciar la sèrie, ara fa una vintena d'anys “No tenia cap esquema quan vaig començar a escriure, però em vaig plantejar el següent: escriure el primer llibre i pensar que si em publicaven la novel·la, llavors escriuria els sis llibres de la sèrie”. Per contra “Si no em publicaven el primer, llavors escriuria tres i després dels tres, tiraria la tovallola”. Assegura ser una dona de paraula i per aquest motiu finalment ha escrit sis novel·les “Només sis novel·les!! No m'hauria imaginat mai escriure sis novel·les en vint anys”.

KIRUNA, UNA POBLACIÓ AL NORD DE SUÈCIA AMENACADA D'ESFONDRAR-SE PER UNA MINA SUBTERRÀNIA

Les novel·les d'Asa Larsson destaquen per la seva duresa i estan ambientades al nord de Suècia a Kiruna un indret situat a 145 quilòmetres al nord del Cercle Polar Àrtic i amb prou feines té 20.000 habitants. L'autora assenyala "Jo vinc de Kiruna, una petita població minera al nord de Suècia que ara s'ha de traslladar de lloc pels problemes i l'amenaça d'esfondrament que provoca una mina subterrània". Larson "volia escriure sobre això i plasmar-ho a la novel·la, i tot aquest procés no havia començat fa deu anys".

A "Els pecats dels pares", Rebecka Martinsson haurà d'aclarir el que en principi és un cas d'assassinat antic. Al metge forense Lars Pohjanen li queden poques setmanes de vida quan demana a la Rebecka Martinsson que investigui un assassinat que va tenir lloc fa cinquanta anys: el pare d'un famós boxejador suec va desaparèixer sense deixar rastre l'any 1962 i ara n'acaben de trobar el cos dins un congelador en una granja remota. Ella accepta a desgrat, però el que havia de ser un favor a un amic s'acaba convertint en una investigació complicada en què es veu implicat el gran capo del crim organitzat de la ciutat en un moment en què Kiruna està sent demolida i traslladada uns quilòmetres

més enllà a causa de la mina que ha estat devorant la població des de sota i que l'exposa ara a interessos dubtosos.

"REBECKA M'HA DONAT LITERALMENT DE MENJAR DURANT ELS DARRERS VINT ANYS"

Amb "Els pecats dels pares" (Columna /Seix Barral), Larsson recupera a Rebecka Martinsson, el personatge que l'ha fet popular i li ha permès escriure el seu nom entre els autors importants del gènere negre nòrdic. Recuperar el personatge de **Rebecka Martinsson** "ha estat com intentar reviuire un matrimoni mig mort i ho he encarat amb alegria i ha estat finalment un plaer tornar a ella". Els nou anys d'absència del seu personatge a les llibreries no ha suposat un trauma per l'escriptora sueca "Estic satisfeta que hagi passat temps, perquè jo ja soc més gran, i he madurat alhora d'enfrontar-me de nou a Rebecka". Sense aquesta pausa "Penso que una història d'amor com la de Ragnhild i el boxejador Borge, és una cosa que jo no hauria pogut escriure fa deu anys. Impossible". Assegura que "He evolucionat, ja no tinc els meus fills vivint a casa i encaro la segona meitat de la meua vida". Per Larsson aquest fet "et canvia i et fa sentir més a prop d'alguns personatges, especialment dels que es troben en la seva maduresa." Sobre els personatges de l'advocada confessa que "Rebecka m'ha donat Tant de bo sabés que faré a partir d'ara i i

literalment de menjar durant els darrers vint anys i jo he estat en permanent diàleg amb ella durant vint anys. Evidentment que ella m'ha canviat la vida".

Sense cap pla i sense consells de com havia de crear els personatges de les seves novel·les va iniciar-se com a escriptora "Molta gent que comença a escriure, li donen el consell que han de conèixer molt a fons el seu personatge abans de començar a escriure. Ho has de saber tot sobre ell". Un consell que afirma que mai li van donar, un fet que agraeix "Quan vaig crear a Rebecka ja sabia que els seus pares havien mort, encara que no sabia com, però vaig pensar que ja m'ho explicaria ella algun dia". Precisament amb "Els pecats dels pares" afirma "he descobert la història de la seva mare al mateix temps que ella, quan aconsegueix tancar el cercle i resolt el puzzle familiar". Recorda que "M'agrada pensar com la història dels nostres pares, avis i el passat familiar, ens dona forma com a éssers humans i aquest fet l'he volgut traslladar a la novel·la."

"ESPERO PACIENTMENT QUE M'ARRIBI UNA BONA HISTÒRIA"

Sobre els plans de futur d'Asa Larsson "Tant de bo sabés que faré a partir d'ara i pugués respondre a la pregunta. Aquest serà per mi el projecte de la llibertat perquè he encaminat tota la meua vida aquí i sabia que arribaria aquest moment

en què els nois no viurien a casa i marxarien. També que la meua ciutat de Kiruna viuria l'amenaça d'un esfondrament per l'amenaça d'una mina i jo acabaria d'escriure les sis novel·les de la sèrie". Assegura que "Ara em sento lliure, és un privilegi sentir aquesta llibertat, però també bé acompanyada de certa inseguretat i ansietat. Estic esperant pacientment que arribi una bona història i com m'ho puc permetre m'espero aquest moment". El que sí afirma és la ubicació de les seves futures novel·les "Estic molt arrelada amb el nord de Suècia i, per tant, continuaré".

Asa Larsson va debutar amb *Aurora boreal* (2009) per continuar amb *Sang vessada* (2010), *El camí fosc* (2011), *Fins que passi la teva fúria* (2012) i *El sacrifici a Moloc* (2013).

El nom de la protagonista per Rebecka Martinson, és un homenatge a Martin Beck, el policia creat pel matrimoni Maj Sjöwall i Per Wahlöö. Per Larsson "Sjöwall i Wahlöö són els pares de la novel·la negra a Suècia. Sense ells no escriuríem com ho fem actualment. Per mi era una manera

de mostrar-los respecte i donar-los les gràcies per tot el que van fer." Asa Larsson i Rebecka Martinson han compartit professió i totes dues són advocades, però tenen altres elements comuns "Jo vinc del nord de Suècia com ella i compartim una sensació de ser considerades com un ciutadà de segona

pel simple fet d'haver nascut i viscut al nord" afirmava fa uns anys en una entrevista concedida a L'Illa dels Llibres. Han passat gairebé deu anys de la publicació de la darrera novel·la d'Asa Larsson, segurament per la propera obra, els lectors de l'escriptora sueca no hauran d'esperar tan de temps.

REPORTATGE

10 anys de "Victus" d'Albert Sánchez Piñol

El 10 d'octubre de 2012, l'editorial La Campana publicava la novel·la "Victus" d'Albert Sánchez Piñol.

«Ho explicaré tot! Com van fotre el general Villarroel, com van derrotar les nostres victòries. Perquè, fins ara, d'aquella guerra només he sentit les versions que vénen de dalt o de l'enemic.»

La novel·la va suposar un nou èxit editorial de l'escriptor català que va captivar a milers de lectors. A més de la novel·la també arribarien adaptacions al còmic i fins i tot inspirar alguns jocs de taula. La novel·la va rebre el Premi L'Illa dels Llibres 2013.

Ambientada en el 1714, la novel·la "Victus" narra la caiguda de Barcelona l'any 1714 a mans de les tropes de Felip V, a través dels ulls del jove Martí Zuviría, un expert

en fortificacions.

Per commemorar l'efemèride, La Campana publica una edició especial amb un capítol inèdit de Martí Zuviría a Versalles titulat "El billar buf". La primera història transcorre a la Barcelona dels triquets, les cases de joc més plebees en una ciutat de Barcelona plena de tropes estrangeres que van donar suport a Carles III. En el segon capítol, ens trobem a Martí Zuviría a la Versalles del rei Lluís XIV. A les dues històries hi apareix el billar com a nexa d'unió.

LA PASSIÓ HISTÒRICA D'ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL

Durant molts anys, Sánchez Piñol es va documentar força per aconseguir narrar els fets històrics que van acabar l'11 de setembre de 1714.

Un tema que sempre va interessar a Sánchez Piñol i sobre aquesta qüestió, en

una entrevista publicada a **L'Illa dels Llibres** afirmava "La guerra de Successió sempre m'ha apassionat. És un moment crucial de la història, i encara més per Catalunya. A més, es pot dir que és la primera guerra mundial, amb dotzenes de països enfrontats. Després hi ha la documentació sobre la guerra aquí i el setge de Barcelona. És espectacular. La voluntat de resistència, el sacrifici de les classes populars... La tragèdia d'escriure sobre el 1714 és que sempre tindrem la sensació que qualsevol relat no està a l'alçada dels fets."

Las Narraciones Históricas, cròniques sobre el 1714 de Francesc de Castellví, àlies Carrasclat van formar part de la documentació utilitzada per Sánchez Piñol. Fins i tot el va convertir en un dels personatges en la segona part amb "Vae Victus".

La novel·la va suposar des de la seva publicació un nou èxit en la seva brillant carrera literària. A priori no semblava fàcil aconseguir-ho, tenint en compte que deixava enrere els seus habituals elements fantàstics d'obres com "La pell freda" o "Pandora al Congo" per escriure una novel·la històrica. Possiblement "Victus", va ser la novel·la més ambiciosa que Sánchez Piñol havia escrit fins llavors. L'escriptor assegurava a L'Illa dels Llibres, mesos abans de la seva publicació que "els fets històrics et demanen estar a l'alçada, el que he procurat és afegir una nova perspectiva, on la lluita pel país és indissociable de la lluita per les llibertats populars, i on molts dels defensors pertanyen a comunitats forànies però arrelades al país"

UN ÈXIT EDITORIAL MALGRAT ALGUNES ADVERSITATS

Un altre dificultat afegida inicialment era saber com els lectors respondrien a una nova novel·la d'**Albert Sánchez Piñol**, escrita en originàriament en castellà. Sobre aquest fet responia "Jo escric en català, ni jo mateix creia que faria mai un llibre en castellà... i menys sobre el 1714! Ni jo mateix sé què ha passat exactament. Només sé que el registre castellà funcionava molt bé, i que escriure en un altre idioma em donava una perspectiva diferent dels fets històrics. El fet creatiu té factors irracionals, i jo crec que no hem d'intentar controlar-nos, sino a la inversa".

La Campana no publicaria la traducció al català a càrrec de Xavier Pàmies fins l'abril de 2013, però llavors la novel·la ja havia aconseguit captivar a milers de lectors que van deixar en un segon pla el fet que "Victus" fos escrit inicialment en castellà.

Arribarien més endavant les traduccions al rus, l'alemany, l'holandès, l'italià, el portuguès, el coreà, el croata, anglès, noruec, fins i el francès.

Al juliol de 2011, un any abans de la seva publicació Sánchez Piñol escrivia al seu Facebook un enigmàtic missatge "Tinc la sensació que és un d'aquells llibres que no beneficiaran gens l'autor. Però també crec que s'havia d'escriure, i m'ha tocat a mi. (Quina gràcia, oi?). I ja que parlo de sensacions, us diré que és fa estrany acabar un "totxo" de 300 000 paraules i quedar-te amb la sensació que no l'has escrit tu, que has estat una mena de mitjà. De què o de qui? No en tinc ni punyetera idea". Ja avisava amb el seu habitual estil "I ja us puc dir que serà un llibre que crearà grans entusiastes i grans detractors. Només us avançaré el títol, prou contundent per tenir només dues síl·labes: VICTUS".

Sobre la publicació de *Victus* i el seu èxit, Sánchez Piñol afirmava l'any 2015 a L'Illa dels Llibres "Quan publiques un llibre no saps mai que passarà i et poden succeir coses de tot tipus com per exemple que et censurin una presentació a Holanda. La novel·la va rebre més crítiques ideològiques i polítiques que no pas historiogràfiques o literàries, fet que en certa manera, parla molt bé del llibre. Jo crec que un llibre com aquest, et demostra que hi ha obres que estan molt implicades en el moment que apareixen i invoquen una sèrie de ressorts morals, intel·lectuals i anímic als lectors. Aquest és un lligam molt autèntic entre la literatura i els lectors."

ELS FETS DE 1714 A TRAVÉS DELS ULLS DE MARTÍ ZUVIRIA

A "Victus", coneixem els fets de 1714 a través dels ulls del personatge Martí Zuviria, una personatge històric "Tenim quatre o cinc referències a ell en les cròniques. Va ser ajudant de Villarroel, va exercir de traductor amb els francesos, feia missions a

dins i fora de la ciutat.... t'adones que els mateixos historiadors no acaben de copsar qui és Martí Zuviria... com és lògic, narrativament parlant és un personatge molt suggerent, perquè podem omplir aquests buits historiogràfics amb la imaginació" recordava Sánchez Piñol.

La documentació per escriure "Victus" va fer que l'escriptor també fos com el protagonista de la novel·la, un expert en fortificacions. "Quan em vaig endinsar en el món de les fortificacions del segle XVIII em vaig sentir com aquell individu que troba un filó d'or. És senzillament apassionant! Penseu que amb l'arribada de l'artilleria de pólvora les velles muralles medievals perden tot el sentit. Això fa que els enginyers de l'època intentin crear unes fortaleses del tot diferents per protegir les ciutats. I allò apassionant és que les noves formes que adquireixen les fortaleses tenen un abast simbòlic. Els enginyers es converteixen en l'elit de l'elit militar, un nucli humà que aspira a la perfecció i a la racionalitat perfecta."

VICTUS I LA NOVA VISIÓ SOBRE ELS FETS DE 1714

Victus posa en qüestió les versions oficials de tots dos bàndols i posar l'accent en personatges com civils i soldats anònims de totes les nacions que van lluitar a un costat i l'altre de les muralles. Segons, Sánchez Piñol "El catalanisme romàntic va intentar amagar tot allò que no li interessava dels fets. Per exemple: el penós paper de les classes dirigents. Hi ha casos heroics entre la petita noblesa catalana, en efecte, però allò cert és que proliferen els personatges incompetents, i alguns són tan nefastos que et plantejes si no estaven sabotejant deliberadament l'esforç de guerra català." A la novel·la, l'escriptor reivindica el paper de Villarroel "un altre dels fets que s'han obviat és que Villarroel no era català. Per a la historiografia burgesa del segle XIX i part del XX, tan essencialista, no era admissible que el comandant en cap de les tropes no fos català, i a sobre fos castellà. Però avui en dia tenim una perspectiva diferent." Aquest fet, per Sánchez Piñol amb la decisió d'oferir el comandament a Villarroel "et parla d'una societat oberta de mires, un port on els estrangers eren la cosa més normal del món, i on s'integraven a una velocitat extraordinària. De fet, una de les coses que més em va commoure és fins a quin punt la tropa catalana arriba a estimar Villarroel, i al revés."

PREMI L'ILLA DELS LLIBRES 2013

La novel·la va ser guardonada amb el premi L'Illa dels Llibres 2013. Un premi a votació popular on els lectors decideixen amb el seu vot l'obra guanyadora. Llavors, Albert Sánchez Piñol afirmava "Crec que és possible fer una literatura popular, de qualitat i honesta. I l'Illa dels Llibres, n'estic segur, recolza i impulsa aquests valors. Què és la literatura? La suma perfecta de llibertat i lectura. Sense lectors lliures i sense autors lliures és impossible assolir el fet literari.

Una vegada van preguntar a un escriptor: "Quins límits estaria disposat a acceptar per la seva literatura?" La resposta va ser: "Els que marqui el diccionari". Bé doncs, jo encara hi afegiria: "Ni els del diccionari".

DE LA NOVEL·LA AL JOC I AL CÒMIC

Victus també va comptar amb dues adaptacions en jocs de taula. Per una banda un joc de cartes il·lustrades per David Parcerisa i amb disseny de Jordi Roca que situen al jugador a la Barcelona de 1714 amb la possibilitat de reviuir la novel·la al costat dels personatges de la novel·la Martí Zuviría, el duc de Berwick, Verboom o el mateix Villarroel. Joaquim Dorca responsable de Devir, va rebre una trucada de l'editora de La Campana, Isabel Martí per si seria possible traslladar la novel·la d'Albert Sánchez Piñol en un joc de taula.

Tot i el respecte inicial, Dorca no va dubtar en fer realitat el desig de l'editora i va contactar amb Oriol Comas perquè comences el disseny d'un joc de cartes inspirat en la novel·la.

Per la seva banda, Toni Serradesanferm va crear un gran joc de taula d'estratègia inspirat en la novel·la. La novel·la també va comptar amb la seva adaptació al còmic de la mà de l'il·lustrador José María Beroy amb guió de Carles Santamaria, publicat a Norma Editorial.

"VAE VICTUS", LA CONTINUACIÓ

L'any 2025 es publicava la continuació de "Victus". "Vae Victus", iniciava el relat el 12 de setembre de 1714, l'endemà de la caiguda de Barcelona i poc abans que Zuviría fugi a l'Amèrica del Nord, on ajudarà els indis yames en la guerra contra els colons anglesos. Després de l'aventura americana tornarem a Catalunya, però també anirem a Londres, Alemanya i fins i tot Nova Zelanda.

A la novel·la també es retrobarà amb personatges històrics que ja vam conèixer a Victus, com l'ambigu duc de Berwick, el seu acèrrim enemic Verboom o l'admirat general Villarroel, alhora que en descobrirem de nous, com el famós guerriller antiborbònic Pere Joan Barceló - àlies Carrasclet- o l'explorador anglès James Cook.

10 anys després, "Victus" continua....

El divan de L'Illa amb Martí Gironell

Confessions literàries

L'Illa dels Llibres us ofereix "El divan de L'Illa", un qüestionari de 20 preguntes que ens permetran conèixer les interioritats i confessions d'escriptors i escriptores.

L'escriptor i autor de novel·les històriques se somet al qüestionari de L'Illa dels Llibres per conèixer les interioritats i confessions com a escriptor.

Martí Gironell ha publicat les novel·les 'El pont dels jueus', 'La força d'un destí' (Premi Ramon Llull), 'Strappo', 'L'arqueòleg', 'El primer heroi', 'L'últim abat', 'La venjança del bandoler' (Premi Nèstor Luján), 'Paraula de jueu' la continuació d'El pont dels jueus', i 'El fabricant de records' a més dels àlbum il·lustrats "Un talp al meu jardí" i "Un talp a l'Antic Egipte".

1-Com i a on busca inspiració per escriure?

En la tranquil·litat de casa meva.

2-Quin seria el seu escenari ideal per escriure?

Ja el tinc el que passa que de vegades costa de trobar: a casa.

3-Quin és el primer llibre que recorda haver llegit?

Sincerament, no me'n recordo.

4-Quin llibre el va fer lector?

"Timeline" de Michael Crichton

5-En quin moment va decidir ser escriptor/a?

Quan vaig veure que a través del llenguatge escrit podia connectar amb la gent de manera diferent que ho havia fet a la ràdio o a la tele. Quan descobreixes la força de la paraula escrita.

6-Completi la frase; la literatura és...

Una manera de viure. Entre els llibres, pels llibres amb lectors, pels lectors.

7-Quin gènere no escriuria mai i per què?

No es pot dir mai d'aquesta aigua no en beuré. Com que soc una persona curiosa.

8-Quin autor o autora admira i per què?

Ostres... molts! Tan de vius com de morts. Bec de moltes fonts que m'han ajudat i m'ajuden a conformar la meua veu i el meu estil.

9- Què busca en una novel·la?

Que m'expliquin una bona història.

10- En una novel·la el més important és...

Que tingui una bona història per contar.

11-Quina és part més complicada en el procés de creació d'una novel·la?

Que no caigui el ritme.

Foto: Dani Albertos

12-Quin llibre ha rellegit diverses vegades?

No n'hi ha un. N'he rellegit diversos unes quantes vegades. Alguns per feina. D'altres per gust.

13-Quina novel·la li hauria agradat escriure i per què?

Mooltes! No te'n sé dir els títols!!!

14-Quin personatge literari li hagués agradat crear i per què?

Coi! Moolts! Des d'Hercules Poirot d'Agatha Christie a Firmin de Sam Savage passant per l'Adso d'Umberto Eco o la Sylvia Beach de Kerri Mahler. Perquè són molt autèntics!

15-Alguna fórmula per atreure lectors?

No en tinc cap. Procuo escoltar-los als clubs de lectura i a les presentacions. Però no crec que n'hi hagi cap de fórmula.

16- Quina novel·la no faltaria mai en la seva biblioteca?

Una novel·la que em faci reconnectar amb el gust de llegir si mai el perdés.

17-Recorda alguna anècdota viscuda com a autor?

Moltes, però la que m'ha quedat gravada és la d'un senyor gran que em va dir en el primer club de lectura que vaig fer l'any 2008 a La Cellera que després de llegir

El pont dels jueus havia tornat a llegir. I em va ensenyar la llista de tots els llibres que havia devorat. I hi havia de tot: novel·la negra, de ciència-ficció, històrica, assaig... És una satisfacció molt gran quan et diuen això!

18- Ser escriptor és....

una vocació

19-Un consell per a futurs escriptors?

Treballar, treballar i treballar.

20-Com li agradaria ser recordat?

Com un escriptor que va saber explicar bones històries.

WWW.ILLADELSLLIBRES.COM

Email: info@illadelsllibres.com

